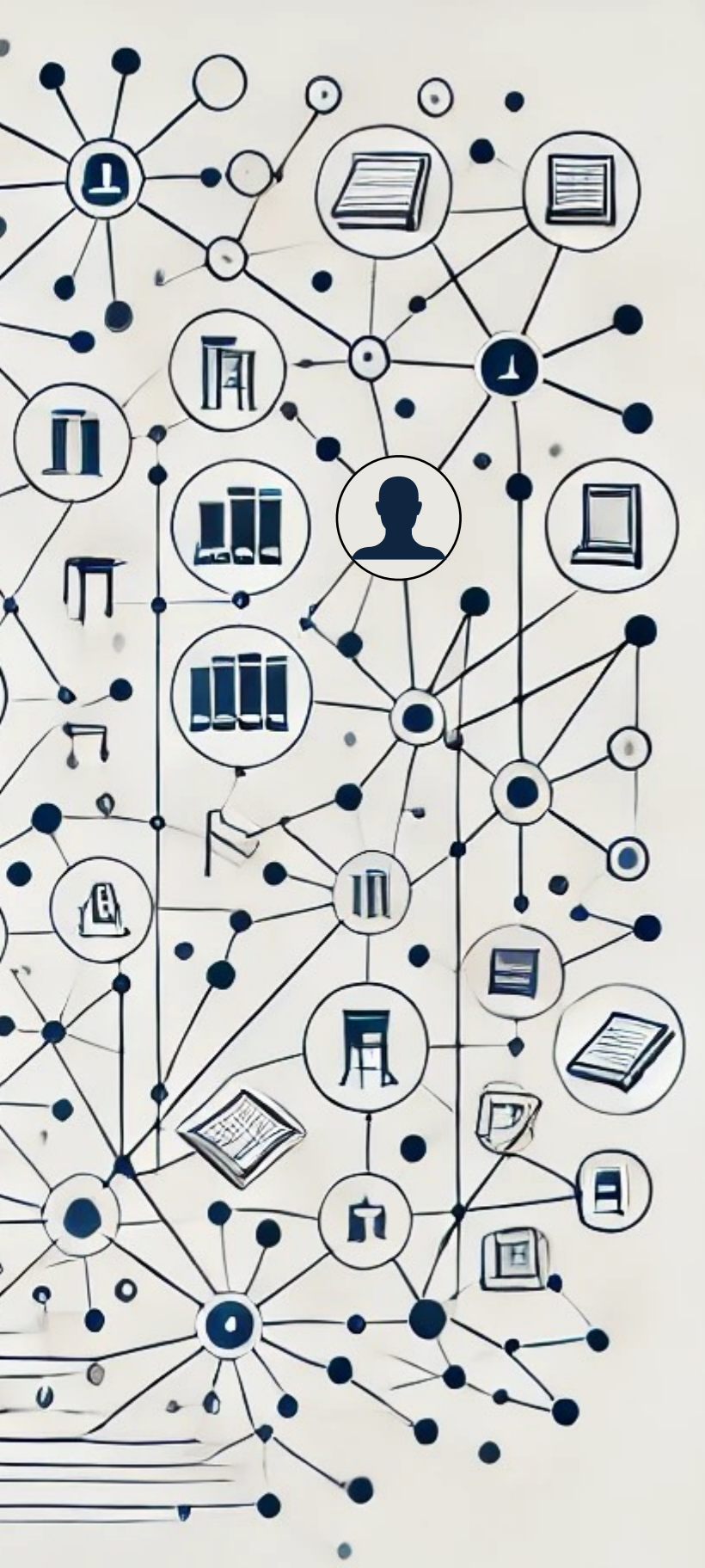

Statik Raflardan Anlamalı Bağlantılara

Müge Akbulut

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

<http://www.mugeakbulut.com/>

X: @m_akbulut

mugeakbulut [at] gmail.com

Yapay Zeka Çağında Kütüphaneler

- Değişmeyen misyon
- Kullanıcı deneyimi ve beklentileri
- Kütüphaneler için meydan okuma

Geleneksel Yaklaşımın Sınırları

- İzole bilgi adaları
- Araştırmacılar ilişkileri kendileri kurmak zorunda
- Mevcut sistem bilgiyi tanımlıyor, ama anlamlandıramıyor

Bağlantılı Bilgi Ekosistemi

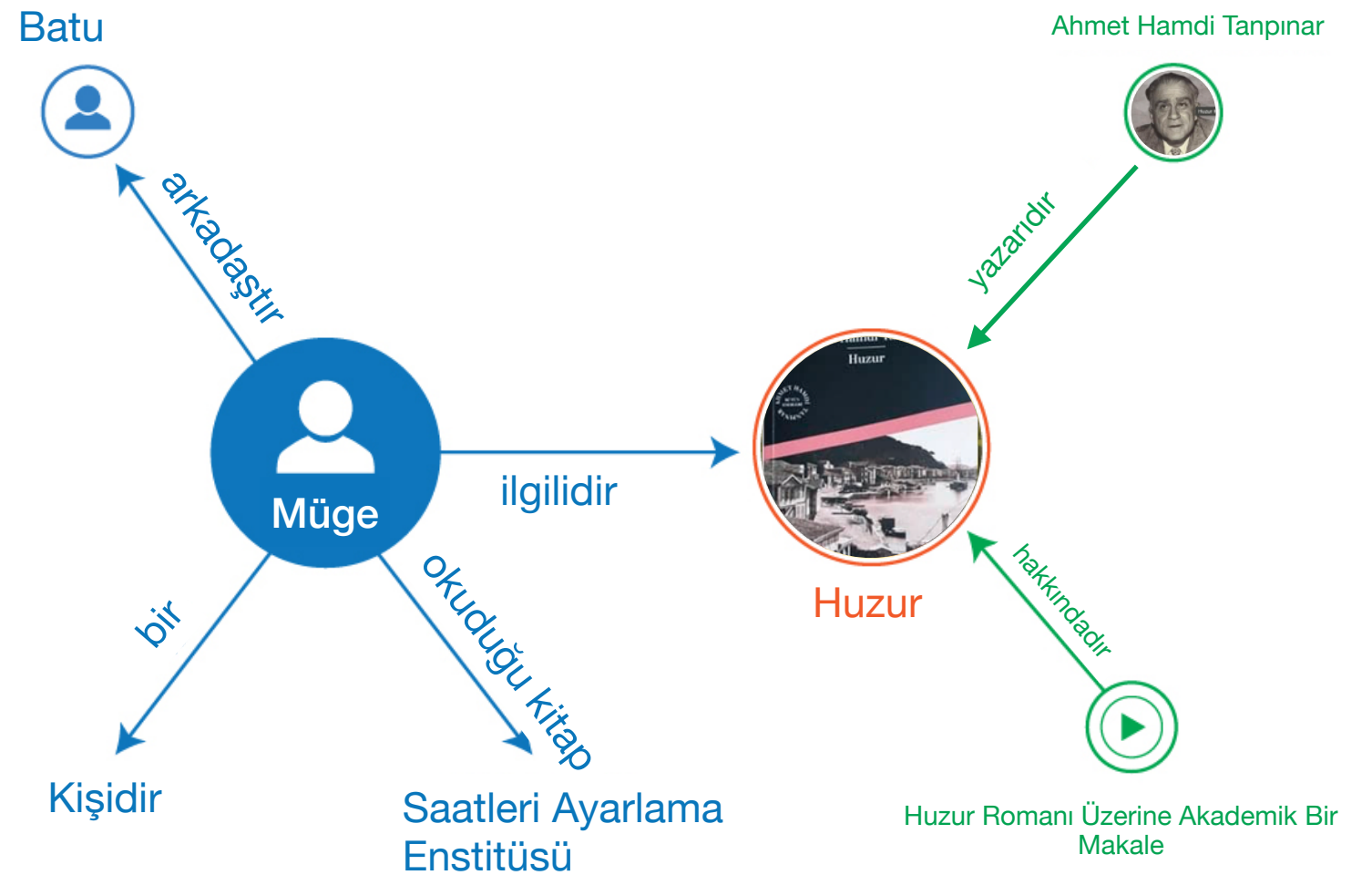
- Anlamsal web
- Makinece anlaşılabilir
- Bağlam ve ilişkiler belirgin
- Tüm ekosisteme erişilebilir

Bağlı Açık Veri

- Erişime açık
- Bağlantılı
- Yeniden kullanılabilir
- Makine tarafından okunabilir

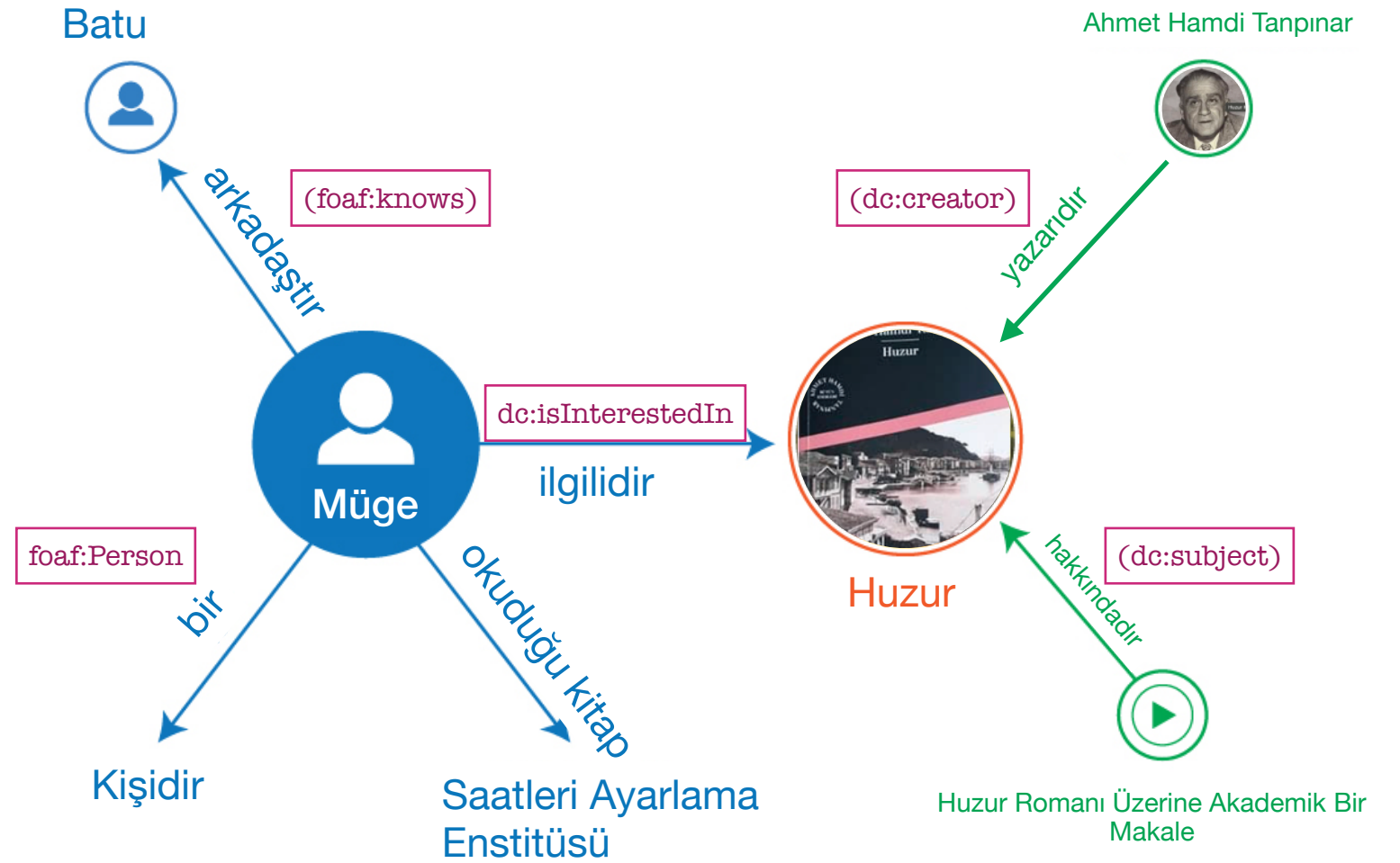
Bilginin DNA'sı RDF

- RDF üçlüleri: “Özne-yüklem-nesne” yapısı
- Bağlantılı grafik modeli

İlişkilendirme Nasıl Yapılıyor?

- Dış kaynaklardan veri çekme
- Ontolojiler ve Şemalar

Nasıl Çalışır?

- Üçlüler olarak modellenir
- Her varlık benzersiz bir URI ile tanımlanır
- HTTP üzerinden erişilebilir hale getirilir
- SPARQL ile sorgulanır

DBpedia

```
dbp:Ahmet_Hamdi_Tanpınar
rdf:type dbo:Person ;
dbo:birthDate "1901-06-23"^^xsd:date ;
dbo:deathDate "1962-01-24"^^xsd:date ;
dbo:birthPlace dbr:Istanbul ;
dbo:residence dbr:Ergani, dbr:Sinop,
              dbr:Siirt, dbr:Kerkuk, dbr:Antalya ;
dbo:occupation dbr:Writer, dbr:Academic,
              dbr:Poet, dbr:Historian, dbr:Politician ;
dbr:notableWork "Bursa'da Zaman" ;
dbr:notableWork "Yirmi Beş Senenin Mısraları" ;
dbo:position "TBMM VII. dönem Maraş milletvekili" .
```


VİKİPEDİ
Özgür Ansiklopedi

Vikipedi üzerinde ara

Ara

Ahmet Hamdi Tanpınar

Madde [Tartışma](#)

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Ahmet Hamdi Tanpınar (23 Haziran 1901, [İstanbul](#) - 24 Ocak 1962, [İstanbul](#)); [Türk şair](#), [romancı](#), [deneme yazarı](#), edebiyat tarihçisi, [siyasetçi](#) ve akademisyendir.

Cumhuriyet neslinin ilk öğretmenlerinden olan^[1] Ahmet Hamdi Tanpınar, "*Bursa'da Zaman*" şiiri ile geniş bir okuyucu kitlesi tarafından tanınmış bir şairdir. Şiir, hikâye, roman, [deneme](#), makale, edebiyat tarihi gibi birçok türe yönelen Tanpınar, "*Yirmi Beş Senenin Mısraları*" adı altında beş yazılık bir deneme serisi de yayımlamıştır.

[TBMM](#) VII. dönem [Maraş](#) milletvekilidir.^[2]

Hayatı [[değiştir](#) | [kaynağı değiştir](#)]

23 Haziran 1901'de [Şehzadebaşı](#)'nda doğdu. Babası [Gürcü](#)^{[3][4]} asıllı Hüseyin Fikri Efendi, annesi Nesime Bahriye Hanım'dır.^[5] Tanpınar, ailenin üç çocuğundan en küçüğüdür.^[6] Çocukluğu, kadı olan babasının görev yaptığı [Ergani](#), [Sinop](#), [Siirt](#), [Kerkük](#) ve [Antalya](#)'da geçti. Annesini Kerkük'ten yaptıkları bir yolculuk sırasında 1915'te [tifüsten](#) kaybetti. Lise öğrenimini [Antalya](#)'da tamamladıktan sonra yükseköğrenim için 1918'de İstanbul'a gitti.

[Halkalı Ziraat Mektebinde](#) bir yıl yatılı olarak okuduktan sonra lise öğrencisiyken

Ahmet Hamdi Tanpınar

Doğum	23 Haziran 1901 İstanbul , Osmanlı İmparatorluğu
Ölüm	24 Ocak 1962 (60 yaşında) İstanbul , Türkiye

OPAC

Normal görünüm MARC görünümü ISBD görünümü

Huzur / Ahmet Hamdi Tanpınar

Yazar: [Tanpınar, Ahmet Hamdi](#)

Materyal Türü : Kitap

Dil: Türkçe

Yayın ayrıntıları: [y.y] [Tercüman](#) [t.y]

Baskı: 1. bs

Tanım: 356 s. 19 cm

ISBN:

DDC sınıflandırma: 813.3

Bu kütüphanenin etiketleri: Kütüphanedeki eser adı için etiket yok. [Etiket eklemek için oturumu açın.](#)

★★★★★ Ortalama derecelendirme: 0.0 (0 oy)

Mevcut (1)

Başlık notları (1)

Yorumlar (0)

Yer numarası	Bulunduğu Geçici Derme (Kurum)	Bulunduğu Kütüphane	Durum	İade edilmesi gereken tarih	Ödünç verme sayısı	Barkod	Kütüphaneye geliş tarihi	Ayırt Et
813.3 TAN T.Y		Tokat Niksar İlçe Halk Kütüphane	Kullanılabilir			126100027504	2019-08-01	

020 ## - ISBN

ISBN

041 ## - Dil Kodu

Metin/Ses kaydı veya ayrı başlığın dil kodu

Türkçe

082 ## - Dewey Sınıflama No

Dewey Sınıflama

813.3

090 ## - Yerel Yer Numarası

Yerel Yer Numarası

813.3 TAN T.Y

100 1# - Temel Giriş - Kişi Adı

Yazar Adı (Soyadı ve/veya önad)

Tanpınar, Ahmet Hamdi

245 ## - Eser Adı

Eser Adı

Huzur

Sorumluluk Bildirimi

Ahmet Hamdi Tanpınar

250 ## - Basım Bildirimi

Basım Bildirimi

1. bs.

260 ## - Yayın, Dağıtım vb.(Basım)

Yayın, Dağıtım Yeri vb.

[y.y]

Yayıncı, Dağıtımçı Adı vb.

Tercüman

Yayın, Dağıtım vb. Tarihi

[t.y]

300 ## - Fiziksel Niteleme

Sayfa, Cilt vb. Sayısı

356 s.

Boyutlar

19 cm.

521 ## - Hedef Kitle Notu

Hedef Kitle Notu

Genel Kullanıcılar

942 ## - KOHA Ek Öğeler

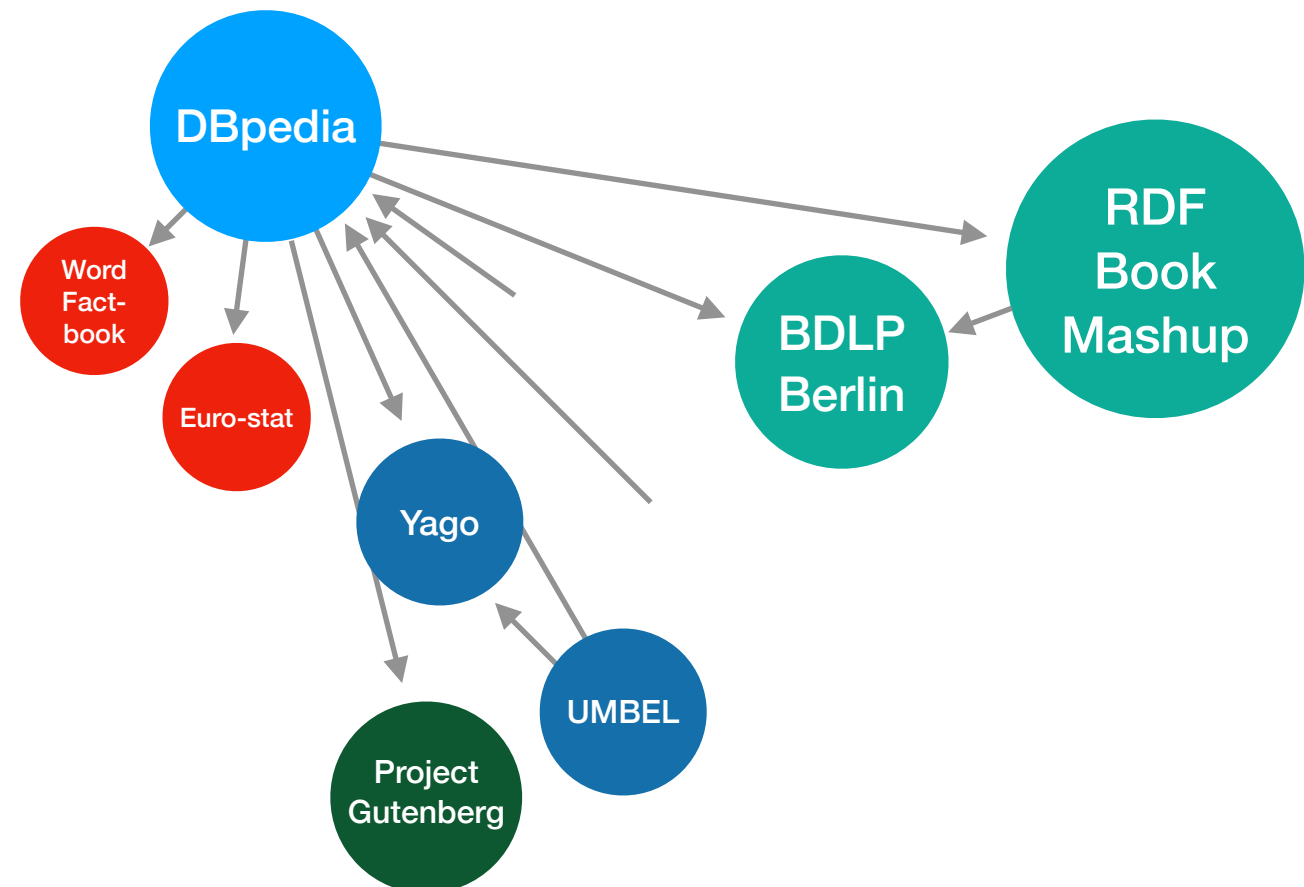
Materyal Türü

Kitap

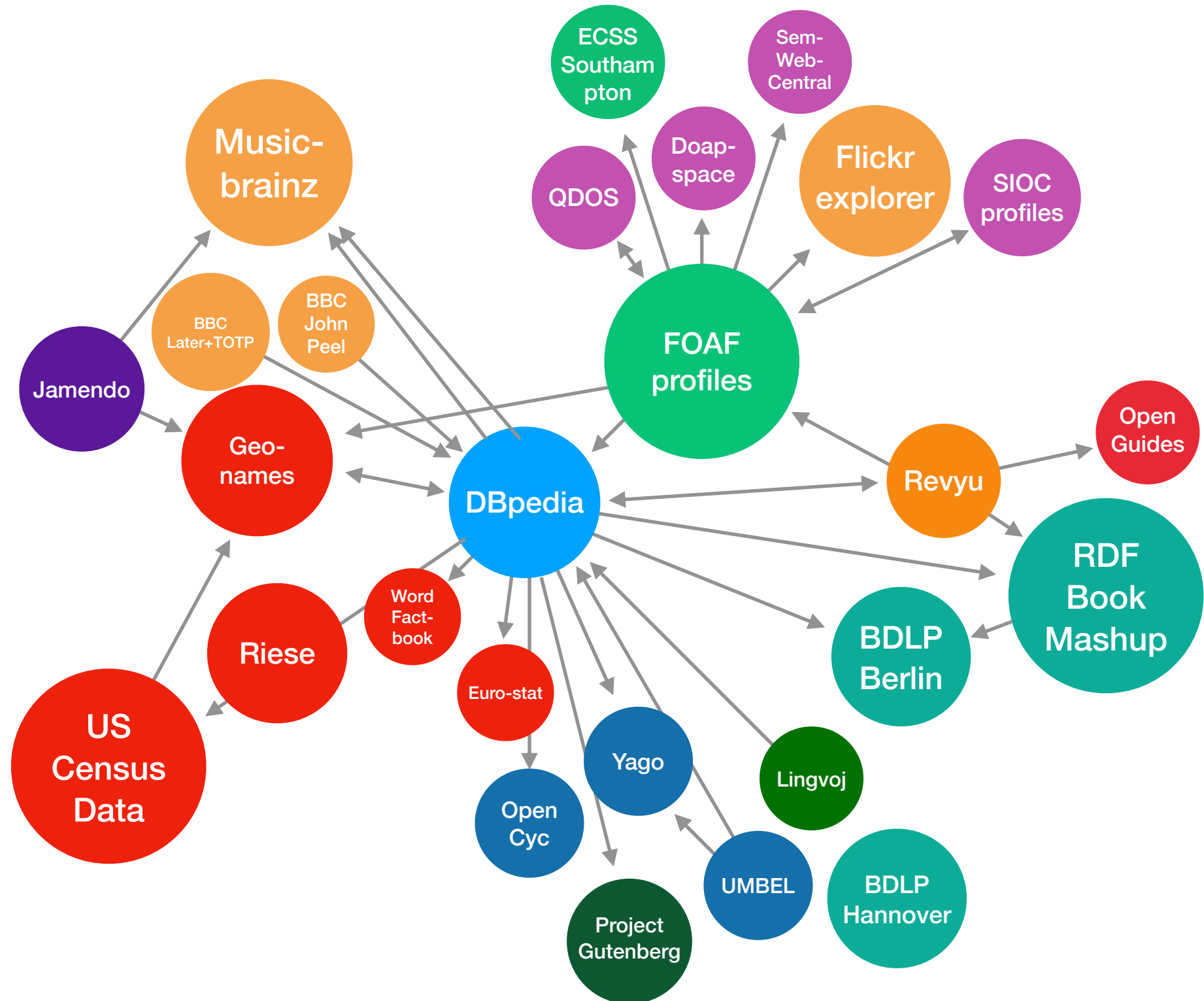
Temel Sınıflandırma

0000008133

Bağlı Açık Veri Ekosistemi

Bağlı Açık Veri Ekosistemi

Bağlı Açık Veri Ekosistemi

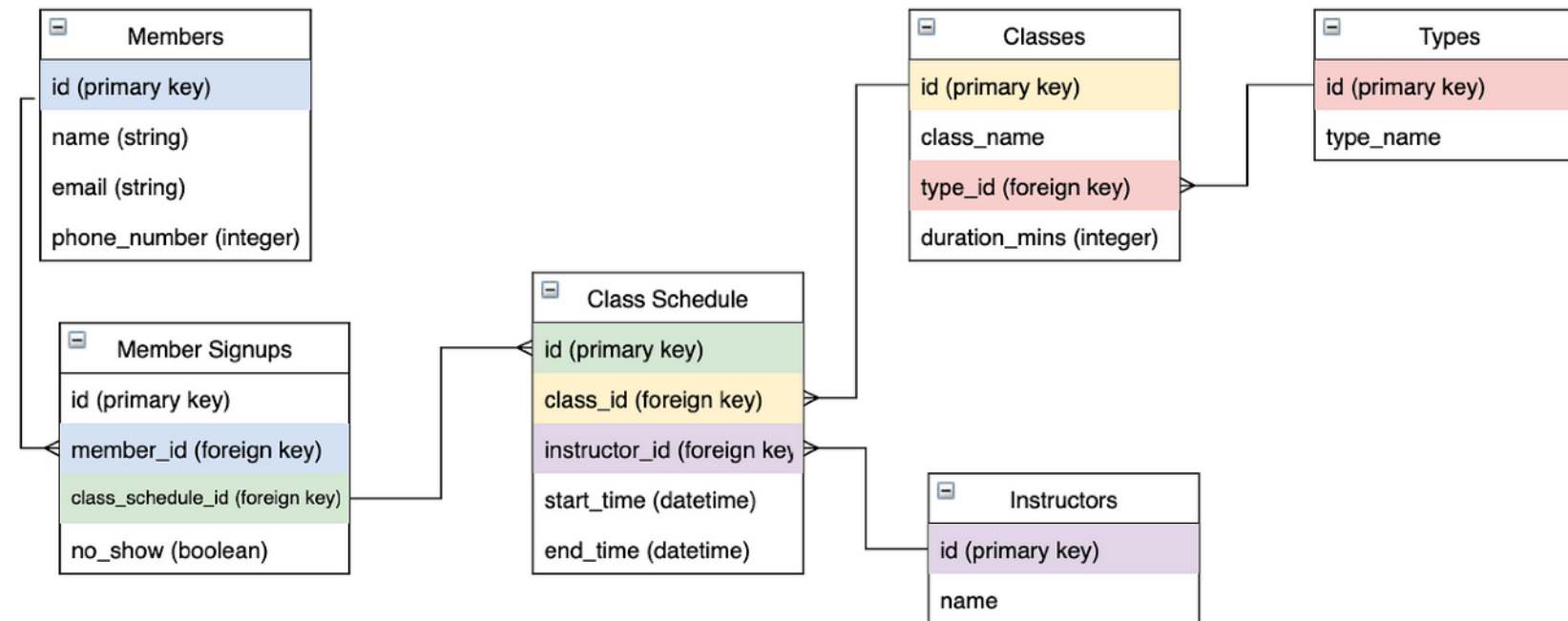
Bağlantılı Verinin Anahtarı: Kaliteli Metadata

- Kaliteli metadata = Başarılı Bağlı Açık Veri
- Eksik metadata = Görünmez içerik
- Metadata eksik veya hatalı olursa, veri keşfedilebilir olmaktan çıkar
- Bağlı Açık Veri, metadata kalitesi kadardır!

Sorunlar

- Veri kalitesi ve güvenilirlik
- Farklı standartların anlamlı şekilde bağlanması

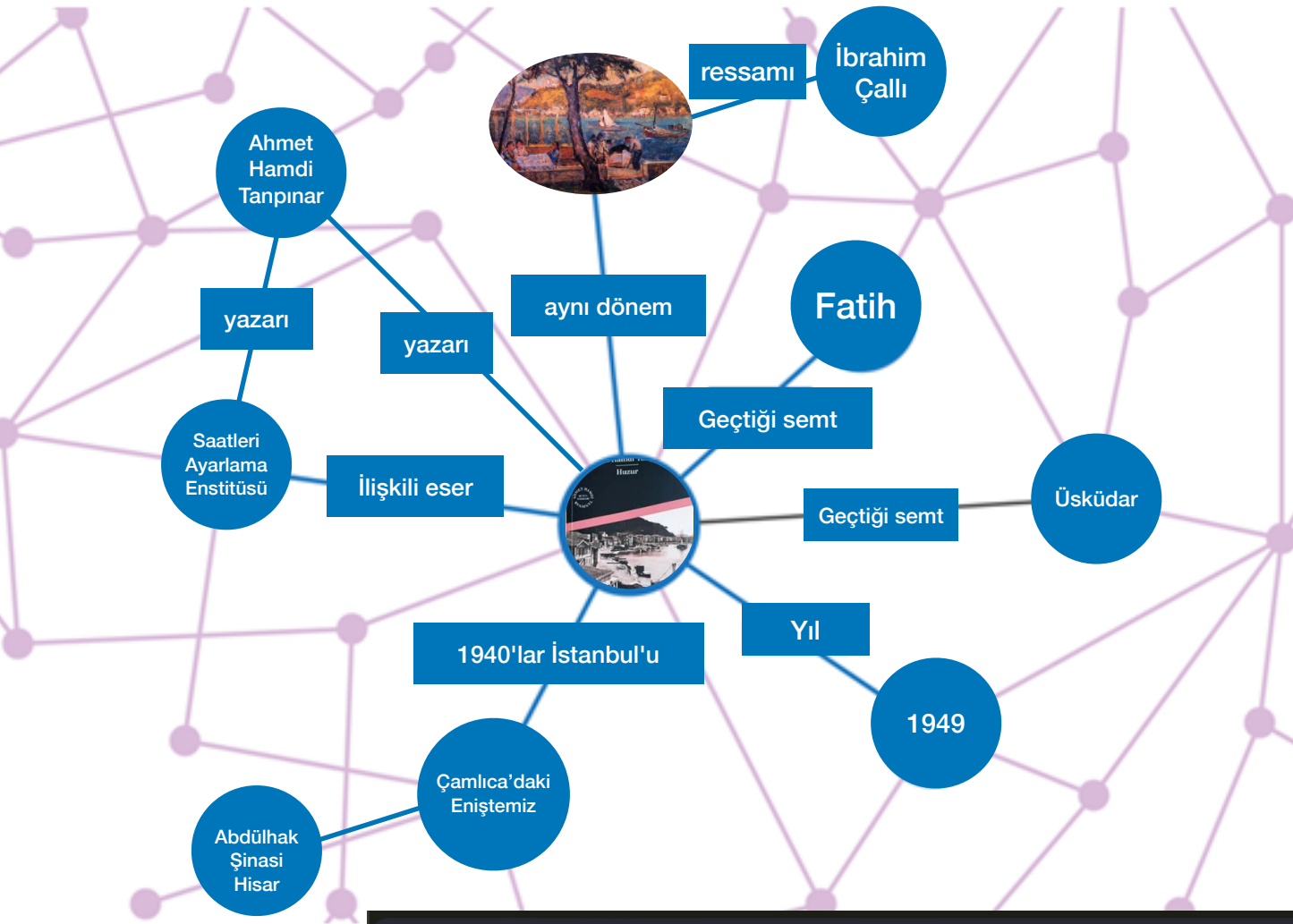
SQL


```
SELECT kitaplar.baslik, yazarlar.ad, kitaplar.yayin_yili
FROM kitaplar
JOIN yazarlar ON kitaplar.yazar_id = yazarlar.id
WHERE kitaplar.konu = 'İstanbul';
```

Baslik	Yazar	Yayin_Yili
Huzur	A.H. Tanpınar	1949
İstanbul	A.Ş. Hisar	1953
Beş Şehir	A.H. Tanpınar	1946
...		

SPARQL


```
PREFIX dbo: <http://dbpedia.org/ontology/>
PREFIX dcterms: <http://purl.org/dc/terms/>

SELECT DISTINCT ?eser ?yazar ?yil ?semt ?iliskiliEser WHERE {
  ?eser dbo:location dbr:Istanbul ;
  dbo:author ?yazar ;
  dbo:publicationYear ?yil ;
  dbo:locationCity ?semt .

  OPTIONAL {
    ?iliskiliEser dbo:location dbr:Istanbul ;
    dbo:influencedBy ?eser .
  }
}
```

Eser	Yazar	Yıl	Semt	İlişkiliEser
Huzur	A.H. Tanpınar	1949	Beyoğlu	Saatleri Ayarlama Ens.
Huzur	A.H. Tanpınar	1949	Fatih	Beş Şehir
Huzur	A.H. Tanpınar	1949	Üsküdar	Mahur Beste
Beş Şehir	A.H. Tanpınar	1946	Sultanahmet	-

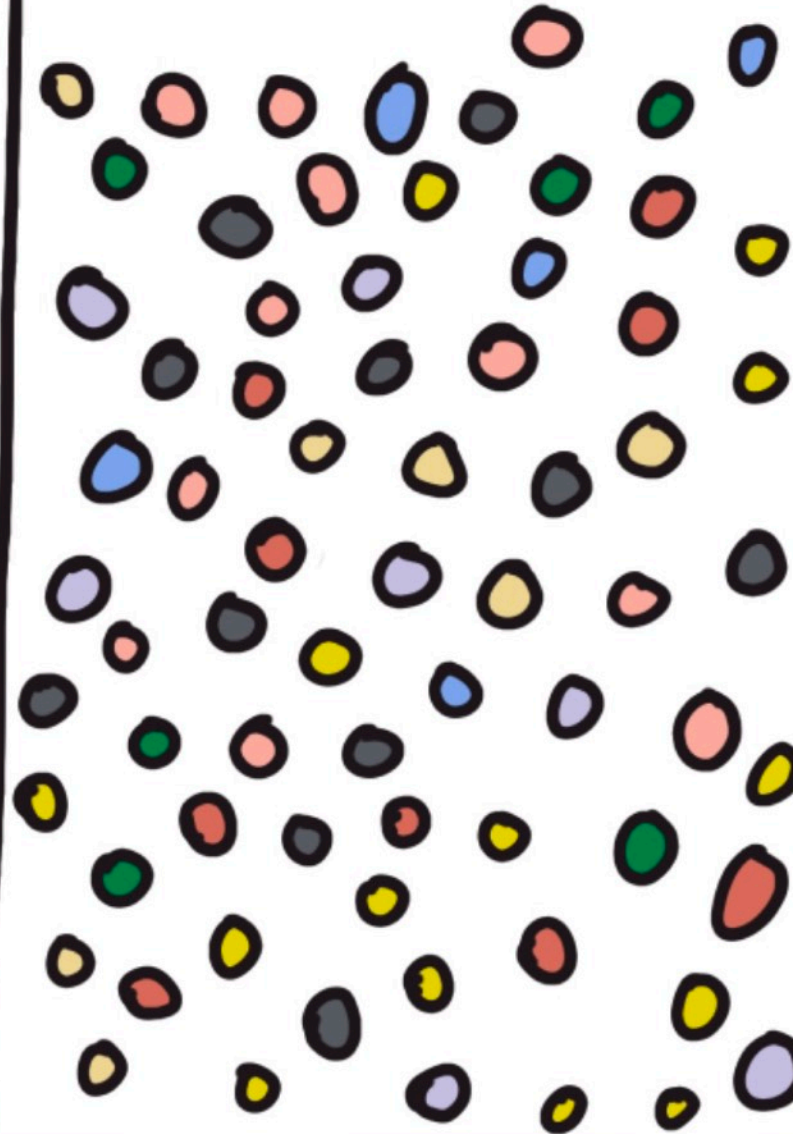
...

Geleneksel Kütüphane Sistemi

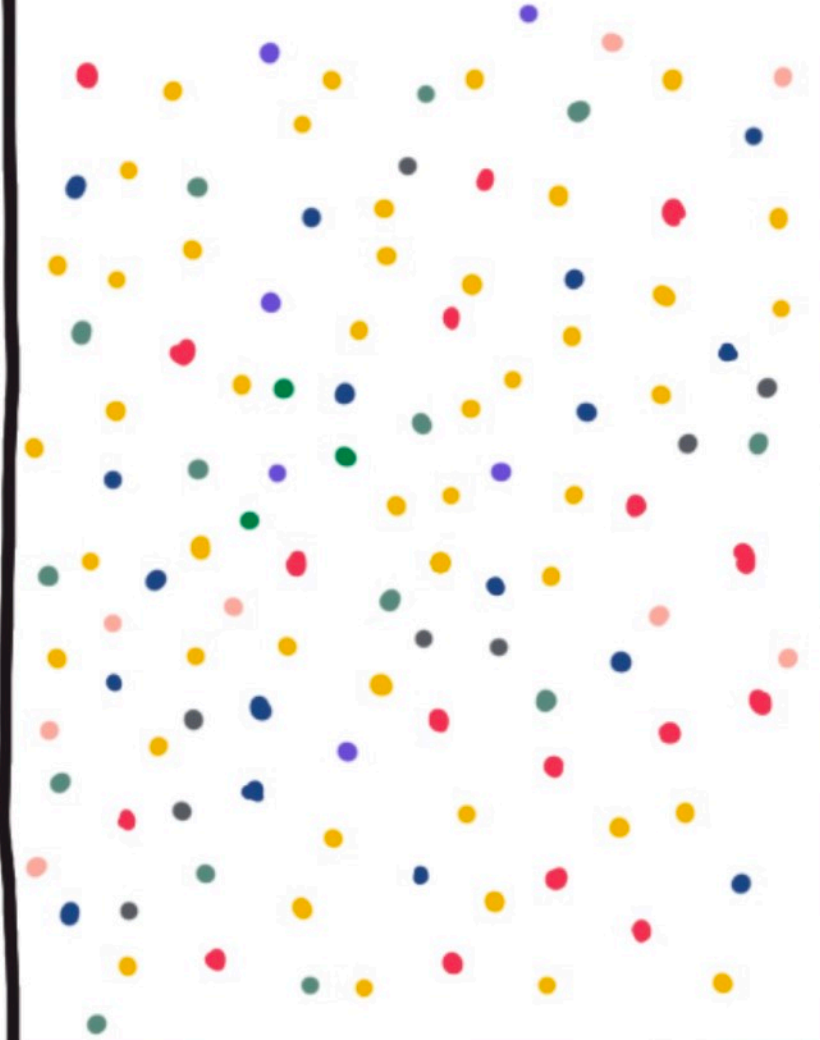
Kitap Düzeyi

Makale Düzeyi

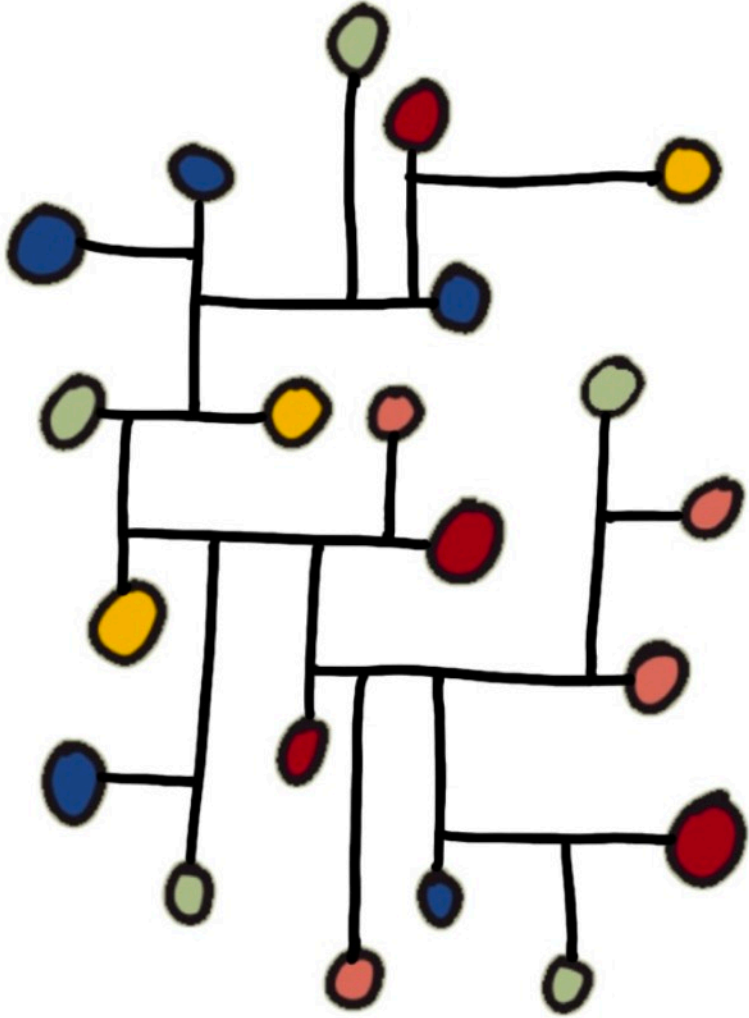

Terim Düzeyi

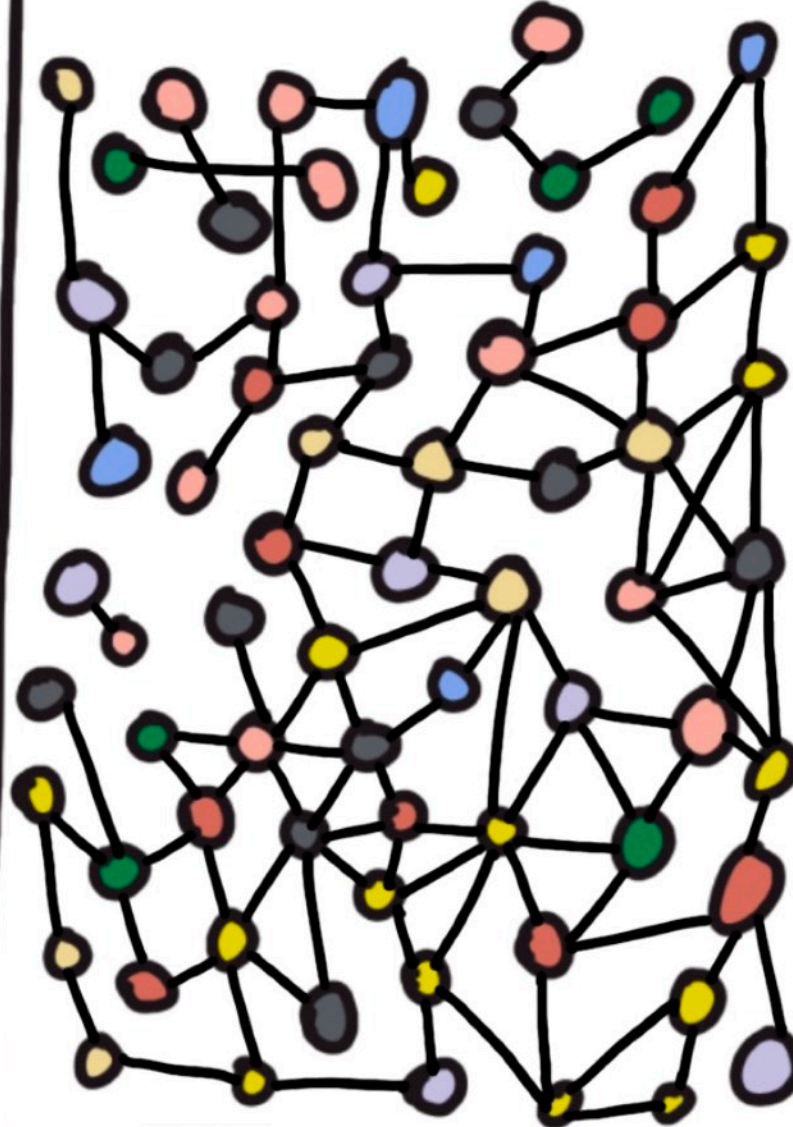

Bağlı Açık Veri

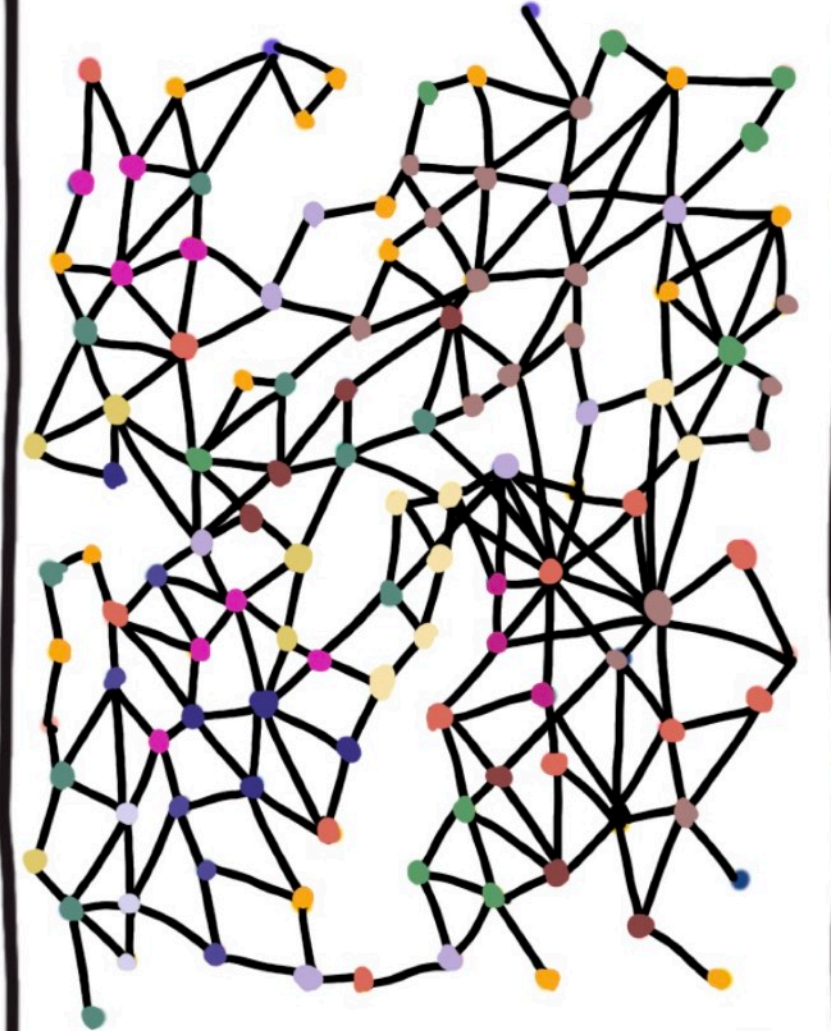
Kitap Düzeyi

Makale Düzeyi

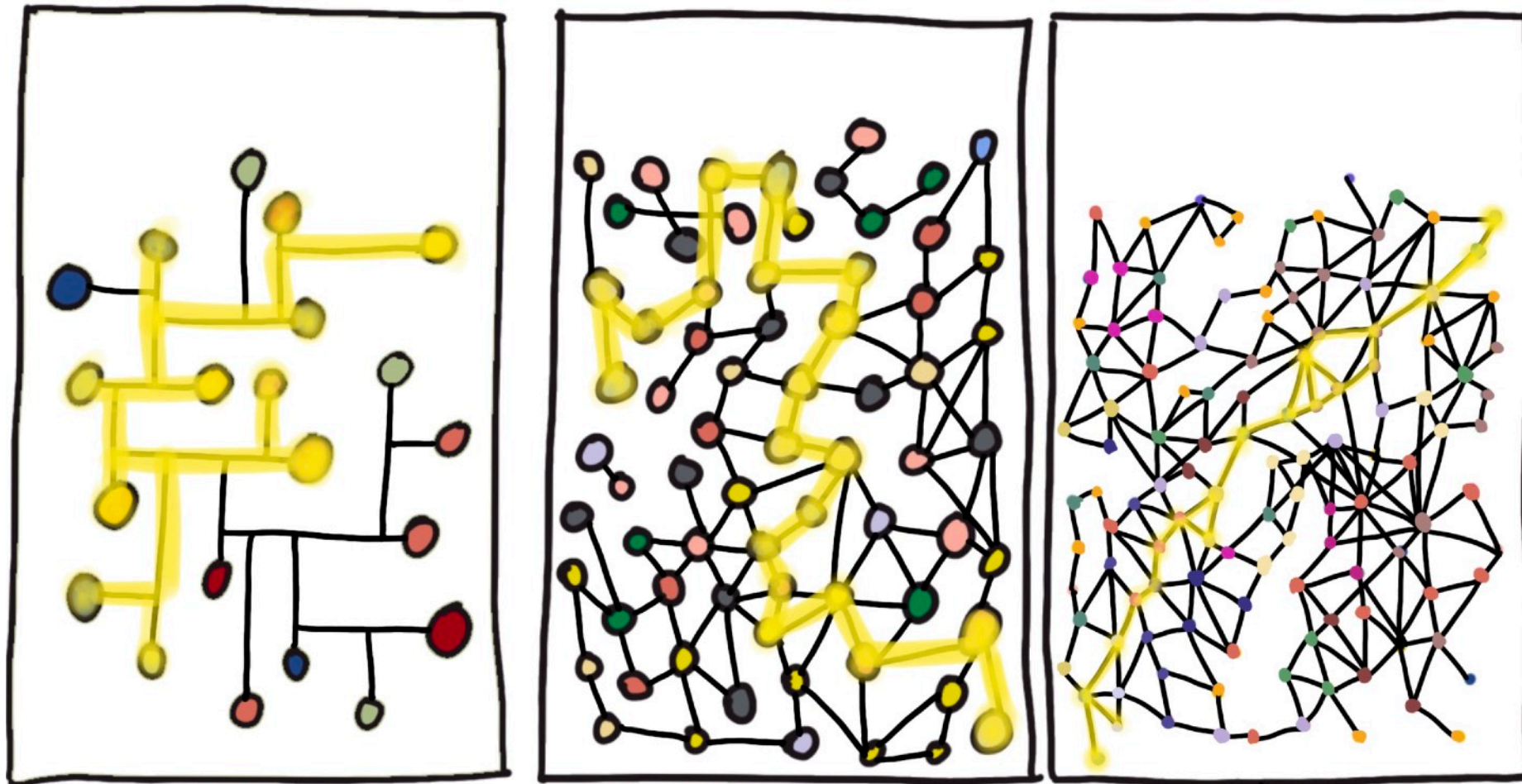

Terim Düzeyi

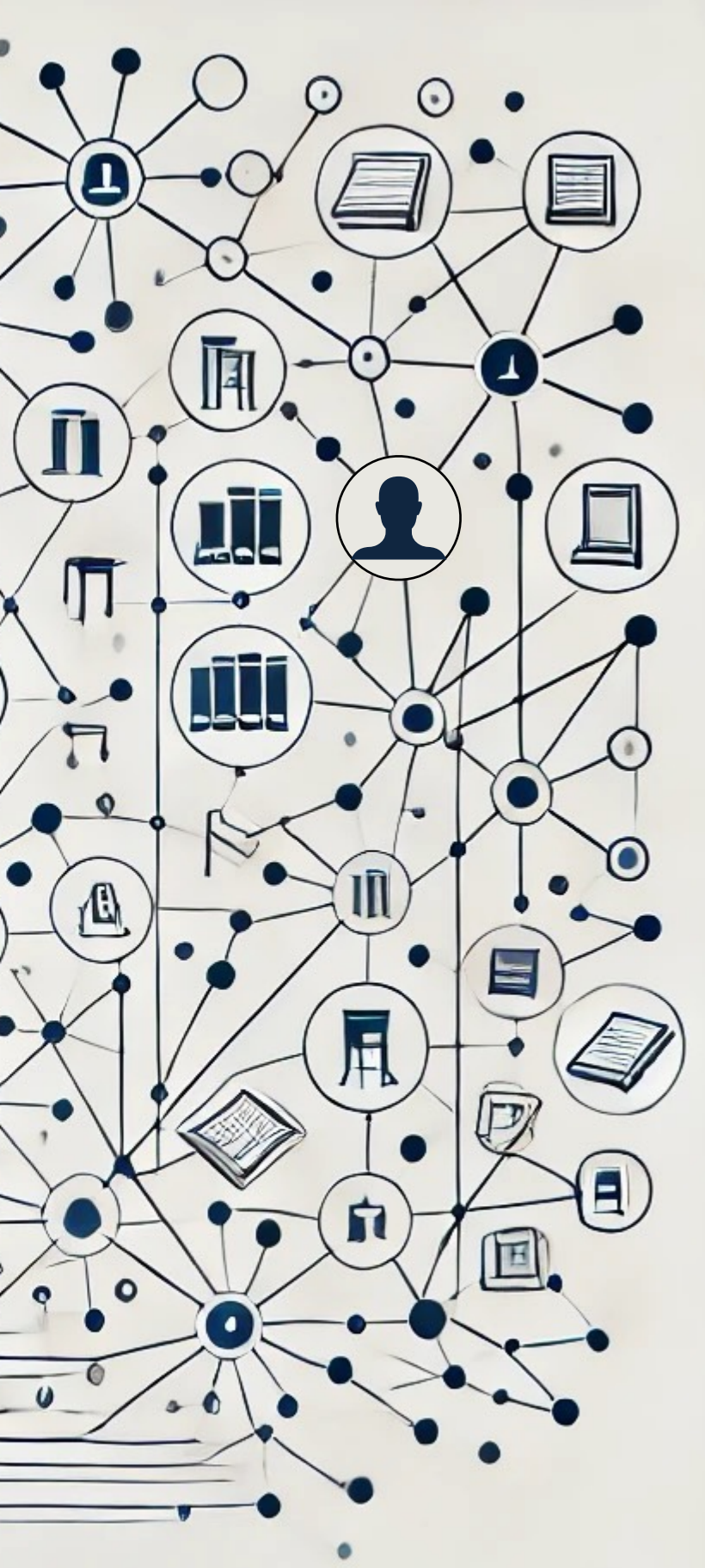

Kullanıcı Deneyimi

- Bilgi statik deęil, keşfedilebilir hale gelir.
- Farklı disiplinler arasında simbiyotik bağlantılar

Bu dönüşümün öncüsü mü olacağız, yoksa bilgi erişimin biçim değiştirdiği bu çağda geride mi kalacağız?

Statik Raflardan Anlamalı Bağlantılara

Müge Akbulut

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

<http://www.mugeakbulut.com/>

X: @m_akbulut

mugeakbulut [at] gmail.com